THE DAILY HEBREW JOURNAL

H. Winberg, Pres. & Gen. Mgr.

The Only Daily Jewish Newspaper in the Province of Ontario

— PUBLISHED BY —

— CANADIAN JEWISH PUBLISHING CO., LTD. —

251 - 253 Queen Street West — Telephone Adelaide 3967

Subscription Rates .. $5.00 Per Year

Single Copy — 2 Cents

Entered as Second Class Mail Matter at C.P.O. Toronto Ontario January 22nd. 1913

שליסט זיך אן אין די דעמאנסטראנטען

עס האבען געזאגט פארקומען די וואהלען אין שטאדט זונטאג אין מאנטאג, די וואהל־קאמיטע האט אבער איינגעזעהן, אז עס וועט זיין בעסער, זיין די וואהלען וועלען פארקומען שבת אויענט אין זונטאג, אין די צייט איז דארום געענדערט געווארען.

מארגען אויענט ארום, אין זונטאג א נאנצען טאג, ווערען די טאראנטאר אידען שטימען פאר זייערע פערציג דעלעגאטען צום אידישען קאנגרעס, צו וועלכע זיי זענען באדרעפנט מיר נאך אנצייגען אויף דעם, ווי ווייט־ביז עס איז, אז וואס א גרעסערע צאהל אידען זאלען אפגעבען זייערע שטימען, זאלען זיך באטייליגען אין די וואהלען.

די וואהלען האבען א דאפעלטע באדייטונג. ערשטער וועהלער קומט גיט גאר ערגעוועהלען זיין שריפט, נאר ער שליסט זיך אויך אן אין דער גרויסער אידישער דעמאנסטראציע, וואס וועט עגט אפגעהאלטען איבער'ן לאנד און מיט דער דייטשער רעגיערונג אין בערלין און מיט'ן דייטשען גענעראל שטאב אין שארלוויל, לויט וועלכען די דייטשע בעאמטע האבען זיך פערפליכטעט ניט צו שטערען די שפייז אוטיילונג (אין גארד פראנקרייך און בעלגיען) און ריקא און צו איהרע פערשיעדענע דען. די פראגען האבען זיך נאך מער געלאזט הערען, נאכדעם ווי בעקאנט געווארען דער בעשלוס דער צענטראל און עקזעקוטיוו טעם: אפציבערעגען אלע פערשיעדענע מיט דער אמעריקאנער צייטונג ארגאניזאציאן. די הויפט פראגע וואהרום האט זיך דער „מזרחי" פעראייניגט מיט דער אמעריקאנער צייטונגס־ארגאניזאציאן.

רום האט זי זיך יעצט אפגעטרענט פון דער אלגעמיינער אלעמען, געפינען מיר פאר נאך אנצייגען אויף דעם, ווי וויט־ביז עס איז, אז וואס א גרעסערע צאהל אידען זאלען אפגעבען זייערע שטימען, זאלען זיך באטייליגען אין די וואהלען.

די וואהלען האבען א דאפעלטע באדייטונג. ערשטער וועהלער קומט גיט גאר ערגעוועהלען זיין שריפט, נאר ער שליסט זיך אויך אן אין דער גרויסער דעמאנסטראציע, וואס וועט עגט אפגעהאלטען איבער'ן לאנד אנצען האט. די דעמאנסטראציע איז פאר א בעסערער אין שטארקער אידישער צוקונפט. אין דעזע דעמאנסטראציע מוז זיין וואס איינדרוקס־פולער. וואס מעהר אידען עס וועלען זיך באטייליגען אין די וואהלען, אלץ גרעסער דער איינדרוק. אזן שטארקער די דעמאנסטראציע — די דעמאנסטראציע פאר א גראנדיעזער אידישער צוקונפט.

נעהמט מארגען אין זונטאג צום שטימקאסטען, אין שליסט זיך אן אין דער מחנה פון די אידישע דעמאנסטראנטען. נעהמט צום שטימקאסטען!

נעהמט ערגעוועהלען אייערע פארטרעטער!

אין פרעגט מען אונז, איז דאס פאלק באמת פארגעניגט אין קאנגרעס. האבען מיר אין ענטפער, — דער טאג פון דער דעמאנסטראציע וועט דעם ענטפער געבען.

די צאהל פון די וועהלער וועט צייגען, אויף וויפיל די בר־טע פאלקס־שיכטען זענען דורכגעדרונגען פון דעם קאנגרעס־געדאנק, די צאהל פון די וועהלער קען מאכען די דעמאנסטראציע פאר ווירקזאם, אדער פארקלענערען איהר באדייטונג.

אין אייך, אידען פון טאראנטא, אין אייערע אייגענע הענט ליגט דער ענטפער, נעהמט, אז מען זאל זיך מיט דעם ענטפער ניט דארפען שעהמען.

נעהמט צו די וואהלען!

ערוועהלט די שליחים צום ערשטען אל־אידישען קאנגרעס פון קאנאדע!

שליסט זיך אן אין די דעמאנסטראנטען!

שטעהט ניט אפ פון די, וועלכע ארבייטען פאר א נארמאלער אידישער צוקונפט.

צו די אידען פון טאראנטא

מיט די וועהלער, וועלכע מיר ווענדען זיך צו די אידען פון טאראנטא, ווענדען מיר זיך איך צו אייך אידען, פארשפרייט אין די פיערל שטעדט פון אנטאריא.

אין די מעהרסטע שטעדט, כמעט אין אלע פרעגער, וואו אידען וואוינען אין גרעסערע צאהלען, וועלען זונטאג פארקומען די וואהלען צום קאנגרעס. אייך איהר פון דער „קאנטרי", איך איהר מוזט זיך אנשליסען נעהמט אלע צום שטימקאסטען. ערוועהלען אייערע פארטרעטער צום קאנגרעס — אין באטייליגט זיך אין דעזע וואהלען!

וואס די פארלאמענט רעדען דערצעהלען

די ערשטע רעדען אויפ'ן קאנאדער פארלאמענט, וועלכע זענען געהאלטען געווארען אין די עטליכע קורצע טעג, וואס דאס פעדעראלע הויז פארזאמלט זיך, זיי וועגען זיי זאלען ניט זיין אין צאהל, צייגען דאך אן דעם פאריטישען באראמעטער פון לאנד, וואו מען הויבט שיין אן צו באטראכטען, אז די טעג פון דער „ייניאן גאווערמענט" זענען געצעהלט, אז אין די רעדען פון די ייניאניסטען, אז אין די רעדען פון די קאנסערוואטיוו מיטען, אין אז אין די רעדען פון די ליבעראלען, פיהלט זיך שיין דער קומענדער שטורם, „וועלכער וועט די „ייניאן" אויפרעגען, ווייל עס איז שיין נאך דער מלחמה. אין ארעמען־ווילט זיך צוריקקעהרען צו פארטיי־רעגירונג.

האנאריבל דזשיימס קאלדער, מיניסטער פון אימיגראציע אין קאלאניזאציע, ווי אנדייטליך ער האט גערעדט וועגען דעם, קען מען דאך דאס ארויסנעהמען פון זיין דונסטאגדיגער רעדע אין הויז, אין וועלכער ער האט עטפאטיש ערקלערט, אז ער איז אין בלייבט א ליבעראל.

אין אין וועלכען זין האבען דאך געגעבען אלע אנדערע.

הואווער דערצעהלט ווי אזוי אמעריקא האט געהאלפען שפייזען אייראפא

פאריז.

אין א רעדע וואס הערבערט הואווער, שפייז אדמיניסטראטאר פון אמעריקא, האט דא געהאלטען האט ער געגעבען אן איבערבליק וועגען די הילף וואס אמעריקא האט געגעבען אין דער צייט פון פון קריעג צו בעלגיען אין גארד פראנקרייך.

„מען האט מיר געבעטען זאגען עטליכע ווערטער" האט הואווער אנגעפאנגען, „וועגען די שפייז מיטעל וואס זיינען געגעבען געווארען אין די לעצטע פיער יאהר פאר דער בעפעלקערונג פון גארד פראנקרייך אין בעלגיען. דאס איז גענוגען אן ערשטע שפייז אדמיניסטראציאן אין אייראפא וויל גארד פראנקרייך און בעלגיען האבען פריהער ווי אנדערע גענעדען דערפיהלט דעם הונגער וואס איז ארויסגעקומען אלס רעזולטאט פון קריעג. א סיסטעמאטישער פערזאך אויף צו העלפען דער גאנצער וועלט מיט שפייז איז געמאכט געווארען ערשט אין א יאהר אזוי ווי די שפייז הילף ארבייט איז אר־גיזירט געווארען אין בעלגיען. די גאנזיזירונג פון שפייז הילף פון אמעריקא דערפרעזענטירט אויף דר ערשטע שותפות אונטערנעהמונג פון די עליים וואס האט געפאדערט די פינאנציעלע אונטערשטיצונג פון אמעריקא.

דאס שטיין געפאדערט ביז אחער א סיסטעם פון אידעאליזם פראנט. איז געווארען אין פראנס, איז א גרויסער מאס פון אידעאליזם אין זעלבסט אפפע־רונג כדי צו העלפען די קרבנות פון דעם קריעג. וואס דייטשלאנד האט ארויסגע־ר־בען.

שפעטער איז דער דוחק אין שפייז געווארען אזוי גרויס, אז אפילו די לענ־דער פון די עליים האבען זיך געגומען שו נעמען אז זיי וועלען ניט האבען גענוג עסענווארג פאר זייערע איינוואוינער, אין וועדער האבען דר עליים געפונען א מיטעל ווי די געפאהר צו בעזייטיגען. די נאצע לאגע פון די עליים האט זיך איצט געביטען, אבער דער וואפען שטיל־שטאנד האט אונז געבראכט צו א שטאנד וואו מיר דארפען זוכען מיטעל צו שפייז זען די 200 מיליאן מענשען וואס געפינען זיך אונטער דייטשלאנדס קאנטראל.

מיט א קורצער צייט צוריקהאב איך ווייטער בעזוכט די ראיאנירטע געגענדען פון גארד פראנקרייך און בעלגיען. עס איז גיכא א מעגש וואס זאל הענען בע־זוכען גארד פראנקרייך און בעלגיען אין גיט פיהלעדיג א בייגענגדיגען בעם גע־גען די מענשען וואס האבען פערזוכט די שרעקליכע לאגע.

עס איז שיין איצט פיער יאהר אין דריי מאנאט זינט איך בין געקומען דאס ערשטע מאהל אין בעריהרונג מיט דער בעפעלקערונג פון דייעזער טעריטאריע. אין יענער צייט האבען מיינע אמעריקא־נער און בעלגישע קאמעראדען עטאבר לוידט דעם בעלגישען רעליעף, אבער גלייך נאכדעם זיינען געקומען נאכריכטען ווע־גען דער שרעקליכער לאגע פון דער פראנ־צויזישער בעפעלקערונג אונטער דער דייטשער הערשאפט. די דייטשען האב־בען ניט קוקענדיג אויף קיינע געזעצע פון מענשליכקייט און זיטליכקייט צוגע־נומען פון די פראנצויזישע די תבואות און די בהמות, און די פראנצויזישע פרויען און קינדער האבען געמוזט אויסקומען מיט דר בערעלאך וואס זיינען פארבליבען אין די דייטשע מיליטערישע לאגערען. מיין ארבייט און די ארבייט פון מיינע קאמעראדען איז אונטערשטיצט געווארען פון דער געזעלשאפטליכער מיינונג. און אדער וועז דיינע בוחות וואלטען דיר איים נעגאנגען? וואלט ער נאך מעגלעך זיין פאפ אין דיין צימער, וועז דו נויטיגסט זיך אן עטוואס הילף?

באראכטען דאס פיעשעל, טו א טראכט וועגען דעם.

פרעג דאס, דיינע עצה געבער, וועל כע טארראמעוועז, שטים נאר פאר אונז.

פיעשעל, נעדענק צום ערשטען מאהל אין לאנגען גלות. האסטו דאס רעכט צו ערוועהלען דיינע שלוחים צו דיינע אינטערעסען, נעדענק זשע אז דו ביזט א איד. שפיי אין פנים די וועלכע שיקען דיך שטימען ווי זיי דיקטירען, וועלכע קו מען ניט ארויס אפען מיט ווערע מיינונג גען.

פיעשעל באראכטען דיר ווער עס זענען געווען די קאנגרעס אנהענגער, ווער עס האט פאר יאהרען לאנג געקעמפט פאר דער באווענונג.

זיי ערוועהל זיי שיק אין דיין נא־מען, באראהיג דיין געוויסען דערמיט אז די עהרליכסטע געדאנקען וועלען דאמאלס נעטען ווערען.

נעהם מיין עצה פיעשעל און ווענס־ציפרידען זיין.

„דיין כ א צ ל ע ל.

נ. ב. פיעשעל, איידער דו שטימסט. קוק נאך אמאהל דורך דעם באלאט. רעז דורך די הונדערט. אום צו זיין ווייבער אז דו האסט קיין טעות ניט געמאכט, וואוים נעגאנגען?